

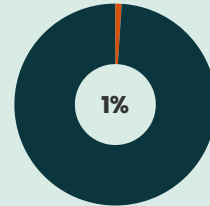

မြန်မာနိုင်ငံ EITI ၏ ပထမဦးဆုံး သစ်တော ဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာများက ဘာလဲ။

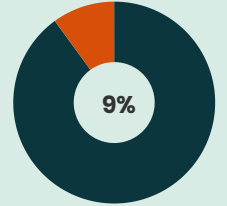
သဘာဝတွင်းထွက်သယံဇာတများ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ဖော်ဆောင်ရေးအဖွဲ့ (EITI) အရ နိုင်ငံများအနေနှင့် ၎င်းတို့၏ သဘာဝသယံဇာတ ကဏ္ဍဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဖော်ထုတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ EITI (MEITI ဟု ခေါ်ဝေါ်သည့်)သည် ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့နှင့် သတ္တုတွင်းကဏ္ဍများနှင့် ပတ်သက်သည့် ၎င်း၏ပထမဦးဆုံးအစီရင်ခံစာကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ဇန်နဝါရီလ ၂၀၁၉ တွင် MEITI သည် သစ်တောနှင့်ပတ်သက်သည့် ၎င်း၏ပထမဦးဆုံးအစီရင်ခံစာကို အပြီးသတ်ပြုစုနိုင်ခဲ့သည်။ ဤရှင်းလင်းချက် သည် MEITI ၏ ၂၀၁၄ နှင့် ၂၀၁၅ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အား လွှမ်းခြုံသည့် သစ်တောဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာများမှ အဓိကတွေ့ရှိချက်များနှင့် ကွာဟ မှုများအား ခြုံငုံဖော်ပြ ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တောကဏ္ဍမှ အစီရင်ခံစာ သော ဗဟိုအစိုးရ၏ဝင်ငွေ

၂၀၁၄ နှင့် ၂၀၁၅ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်များအတွင်း ဗဟိုအစိုးရသည် သစ်တောနှင့်ဆက်စပ်သည့်ဝင်ငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၃ ဘီလီယံ (မြန်မာကျပ် ၁.၄ ထရီလီယံ) ရရှိခဲ့ကြောင်း MEITI ၏ အစီရင်ခံစာထဲတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ၎င်းသည် အစိုးရ၏ အစီရင်ခံစာသည် စုစုပေါင်းဝင်ငွေ၏ ၉% ဖြစ်သော်လည်း စုစုပေါင်းပြည်တွင်းအသားတင်ထုတ်လုပ်မှု (GDP) ၏ ၁% သာ ရှိ သည်။

စုစုပေါင်း GDP ၏ %

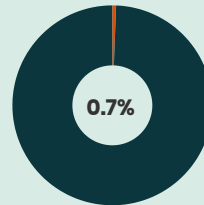

အစိုးရဝင်ငွေစုစုပေါင်း၏ %

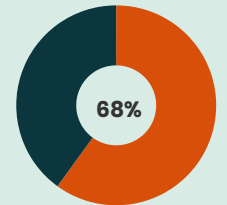
နိုင်ငံပိုင်မြန်မာ့သစ်တောလုပ်ငန်း (MTE) တစ်ဦးတည်းသာလျှင် သစ်ခုတ်လှုံ ထုတ်လုပ်၊ ရောင်းချခွင့်ရှိသည်။ သို့သော် MTE ၏အစီရင်ခံစာအရ ၎င်းသည် သစ်ခုတ်လှုံမူ၏ သုံးပုံနှစ် ပုံအား ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍထံသို့ လွှဲပြောင်းပြီး subcontract ပေးထားသည်။

သို့သော် အစိုးရက အစီရင်ခံစာသည် သစ်တောဆိုင်ရာဝင်ငွေအားလုံးနီးပါး၏ ဇာစ်မြစ် မှာ MTE ဖြစ်ပြီး၊ အစိုးရ၏ စုစုပေါင်းသစ်တောဆိုင်ရာဝင်ငွေမှ ၀.၇% သာ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ ရရှိခြင်းဖြစ်သည် - ၎င်းသည် အမြတ်အစွန်းနည်းနေခြင်းနှင့်/ သို့မဟုတ် အခွန်ရှောင်တိမ်း ခြင်းကို ပြသနေသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏ ပါဝင်ဖြည့်ဆည်းမှုများ

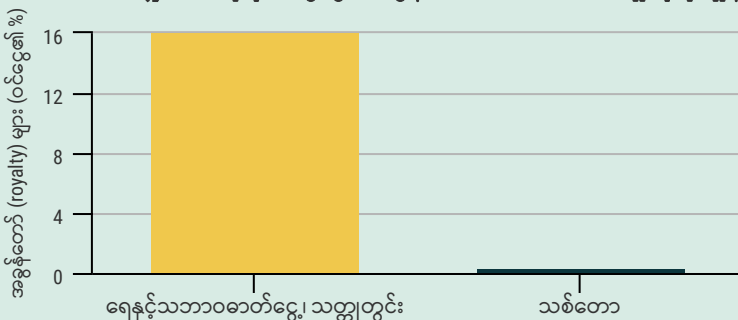

အစိုးရ၏ သစ်တောနှင့်ဆက်စပ်သည့်ဝင်ငွေ

သစ်ထုတ်လုပ်မှု

သစ်တောကဏ္ဍ၏ အစီရင်ခံစာတွင် အခွန်တော် (royalty) ပါဝင်မှု ရာခိုင်နှုန်း

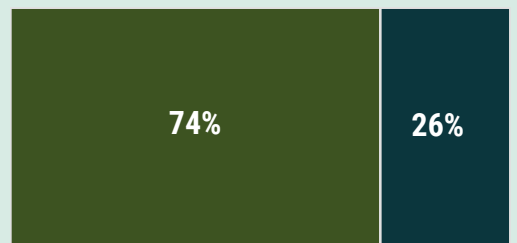

ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့နှင့် သတ္တုတွင်းကဏ္ဍများနှင့် မ တူသည်မှာ အစီရင်ခံစာတွင်တင်ပြထားသော အစိုးရ၏သစ်တောကဏ္ဍနှင့်ဆက်စပ်သည့် ဝင်ငွေအားလုံး နီးပါးမှာ အခွန်များ (tax) နှင့် MTE ၏ အမြတ်အစွန်းများမှရရှိ ခြင်းဖြစ်သည်။ သစ်တောကဏ္ဍမှရရှိသော အခွန်တော် (royalty) သည် ဝင်ငွေ၏ ၀.၄% သာ ရရှိသည်။

ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်အောက်ရှိ ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံငွေ/ အခြားစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းထား သော နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်း အမြတ်အစွန်းများ၏ဝေစုသည် အများပြည်သူလက်လှမ်းမမီနိုင်ပါ။ MEITI ၏ အစီရင်ခံစာများအရ MTE အနေဖြင့်ထိန်းသိမ်းခွင့်ရှိသော အမြတ်အစွန်းဝေစုမှာ ၅၅% ဖြစ်သည်။ သို့သော် MEITI သစ်တောအစီရင်ခံစာများက ဖော်ပြနေသည်မှာ MTE သည် အမြတ်အစွန်း၏ ၇၄%၊ ဒေါ်လာ ၁ ဘီလီယံအား ၎င်း၏ "ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံငွေ/ အခြားစာရင်း" များအောက်တွင် ထားရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အဆိုအရ MTE ၏ ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်အောက်ရှိ ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံငွေ /အခြားစာရင်းများမှာ "ဘတ်ဂျက်လိုငွေဖြည့်ဆည်းမှု" နှင့် "ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား၊ လူမှုဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေး" ကဲ့သို့သော "ဝင်ငွေမရှိ သည့် ဝန်ကြီးဌာနများ" အတွက် အသုံးပြု ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ထို ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် ခွဲဝေချပေးသည့်ပမာဏများအား အစီရင်ခံ ထားခြင်း မရှိပါ။

MTE အမြတ်အစွန်းများအား သက်ဆိုင်ရာ ငွေစာရင်းများသို့ ထည့်ဝေခြင်း (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ ဘီလီယံ)

MTE "ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံငွေ /အခြား စာရင်းများ"

ပြည်ထောင်စု ဘတ်ဂျက်

Disclaimer: This document is funded by the Joint Peace Fund. The views expressed herein should not be taken, in any way, to reflect the official opinion of the Joint Peace Fund, and the Joint Peace Fund is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

Norway's International Climate and Forest Initiative

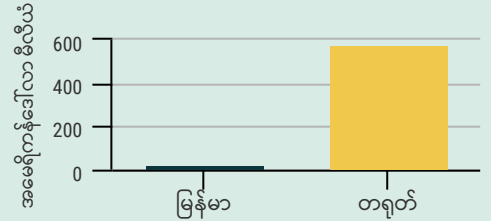
... မြန်မာနိုင်ငံ EITI ၏ ပထမဦးဆုံး သစ်တော ဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာတွင် ပါဝင် ရန် လိုအပ်နေခဲ့သည် အကြောင်းအရာများ။

မြန်မာနိုင်ငံ EITI ၏ ပထမဦးဆုံး သစ်တောဆိုင်ရာ

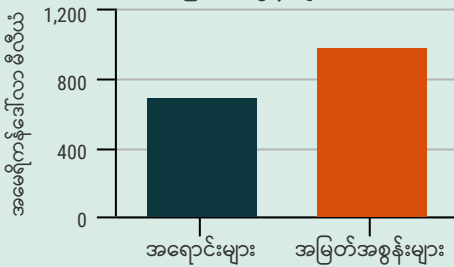
အစီရင်ခံစာများ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းသည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအတွက် အဓိကခြေလှမ်း တစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုသည်။ သို့သော်လည်း အချို့သော အချက်အလက်များမှာ မပြည့်စုံ ခြင်း သို့မဟုတ် ကွဲလွဲနေခြင်းများ ဖြစ်နေသည်။ အမျိုးအစားခွဲခြားသတ်မှတ်နိုင်ရန်အတွက် EITI ၏ ကမ္ဘာ့စံနှုန်းများ အား လိုက်နာရန် လိုအပ်မည်။

MEITI အစီရင်ခံစာများတွင်ပါဝင်သည့် အစိုးရ၏အချက်အလက်များမှာ သစ်တော ကဏ္ဍ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသာ ပါဝင် သည်။ ဥပမာအနေနှင့် ၂၀၁၄ နှင့် ၂၀၁၅ ဘဏ္ဍာရေး နှစ် ၂ နှစ်အတွင်း တရုတ်နိုင်ငံသို့ သစ်တင်ပို့မှုအား ဒေါ်လာ ၂၉ မီလီယံ ဟု မြန်မာနိုင်ငံမှ အစီရင်ခံသော်လည်း တရုတ်နိုင်ငံ၏အစီရင်ခံချက်များအရ မြန်မာနိုင်ငံမှ သစ်တင်သွင်းမှုသည် ဒေါ်လာ ၅၅၀ မီလီယံကျော် ရှိသည်။ ကုန်လမ်းကြောင်းမှ နယ်စပ် ဖြတ်ကျော်ကုန်သွယ်မှုအား တားမြစ်ထားသည့်အပြင် သစ်အလုံးလိုက်တင်ပို့မှုကိုပါ တားမြစ်ထားသော်လည်း သစ်တင်သွင်းမှုအများစု၏ (>၈၀%) သည် ကုမင်းသို့ နယ်စပ် ဖြတ်ကျော်၍ သစ်အလုံးလိုက်တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ အစီရင်ခံသည့် တင်ပို့မှုများ၏ တန်ဖိုးနှင့် တရုတ်နိုင်ငံမှ အစီရင်ခံသည့် တင်သွင်းမှုများ၏တန်ဖိုး တို့အား နှိုင်းယှဉ် ခြင်း

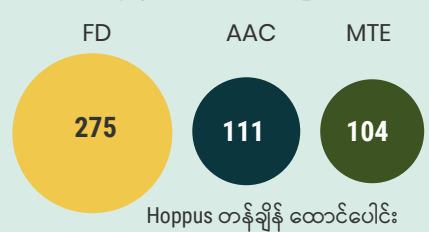
MTE အစီရင်ခံထားသည့် အရောင်းများနှင့် အမြတ်အစွန်းများ

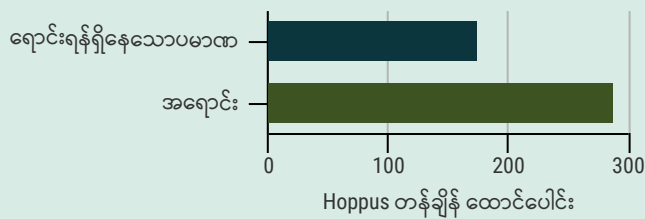
၂၀၁၄ နှင့် ၂၀၁၅ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်များအတွင်း MTE သည် အရောင်းထက် အမြတ်အစွန်း တွင် ဒေါ်လာ ၂၉၅ မီလီယံ ပို၍ အစီရင်ခံထားသည်။ MTE ဖော်ပြသည့် စီးပွားရေးအ ရောင်းခွန်ပမာဏ (Commercial sales tax)အပေါ်တွင်အခြေခံ၍တွက်ချက်ရာတွင် စုစုပေါင်းအရောင်းမှာ ဒေါ်လာ ၅.၄ ဘီလီယံအထက် ရှိသည်။ MTE အစီရင်ခံထားသည့် ကျွန်းသစ်ထုတ်လုပ်မှု၏ ၃% နှင့် သစ်ထုတ်လုပ်မှု၏ ၆% တို့ နှင့် ညီမျှသော တရားမဝင်သစ်ဖမ်းဆီးမှုအား မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တောဦးစီးဌာန (FD) က အစီရင်ခံထားသည်။ ဖမ်းဆီးမှုများ၏ ပမာဏသည် ကြီးမားသော်လည်း ဒဏ်ငွေ ကောက်ခံခြင်းအား အစီရင်ခံထားခြင်းမရှိပါ။ သို့သော် ဖမ်းဆီးခဲ့သည့်သစ်များ ပြန်လည် ရောင်းချ ခြင်းမှဝင်ငွေ ဒေါ်လာ ၂.၃ မီလီယံရှိခြင်းကို FD က အစီရင်ခံ ထားသည်။

ထို့ပြင် MTE နှင့် FD တို့သည် များစွာကွဲလွဲသည့် ထုတ်လုပ်မှုစာရင်းအင်းများကိုလည်း အစီရင်ခံထားသည်။ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ၂ နှစ် အတွင်း ကျွန်းသစ်ထုတ်လုပ်မှုမှာ ၁၀၄,၄၁၂ hoppus တန် ရှိကြောင်း MTE က အစီရင်ခံသည်။ ထိုကာလအတွက်ပင် ကျွန်းသစ် ထုတ်လုပ်မှုသည် ၂၇၄,၆၈၅ hoppus တန် ရှိသည် ဟု FD က အစီရင်ခံ ပြီး၊ ၎င်းသည် နှစ်စဉ် သစ်ခုတ်လှုံနိုင်သည့် ပမာဏသတ်မှတ်ချက် (AAC) ထက် နှစ်ဆ ကျော်လွန်နေပြီး ရေရှည် တည်တံ့မှုမရှိနိုင်သည့် ခုတ်လှုံမှုအတိုင်းအတာများကို ပြသနေသည်။

ကျွန်းသစ်ထုတ်လုပ်ခြင်း

ကျွန်းသစ်လုံးများ၏ အရောင်းပမာဏများနှင့် ရောင်းရန်ရှိနေသော ကျွန်း သစ်လုံးများ၏ပမာဏတို့အား နှိုင်းယှဉ်ခြင်း

အစီရင်ခံထားသည့် ခုတ်လှုံခြင်း၊ ဖမ်းယူ သိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် သိုလှောင် ထားခြင်း ပမာဏတို့ထက် ပို၍ကြီးမားသော ကျွန်းသစ်လုံးရောင်းချမှု ပမာဏအား MTE က အစီရင်ခံထားသည်။ ပို၍ရောင်းချထားသည့် ကျွန်းသစ်လုံးများ မည်သည့် သစ်တောဧရိယာ၊ မည်သည့်နေရာမှ ရရှိ ထားသည်ကို ဖြေရှင်းထားခြင်း မရှိပါ။

ထုတ်လုပ်မှုသည် စီမံကိန်းတစ်ခုချင်းအလိုက် အစီရင်ခံထား သော်လည်း ဝင်ငွေများအား စီမံကိန်းတစ်ခုချင်းအလိုက် အစီရင်ခံထားခြင်း မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဝင်ငွေ၏ဇာစ်မြစ် မှာ ရှင်းလင်းမှုမရှိပဲ ကုမ္ပဏီ၏စွမ်းဆောင်ရည်အား အကဲဖြတ် ရန် သို့မဟုတ် အခွန်တိမ်းရှောင် ခြင်းတို့ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိရန် ခက်ခဲသည်။

တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ဆက်စပ်သည့် သတင်း အချက်အလက် များအား MEITI အစီရင်ခံစာ များထဲတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြ ထားသည်။ သို့သော် အကျိုးအမြတ်များအား မည်သူက ရရှိ မည်ကို ဖော်ပြထားခြင်းမရှိဘဲ - ၎င်းမှာ ၂၀၂၀ EITI ၏ကမ္ဘာလုံး ဆိုင်ရာစံနှုန်းအောက်တွင် လုပ်ဆောင်ရမည့်သတ်မှတ်ချက် တစ်ခုဖြစ် သည်။

EITI ၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာစံနှုန်းများအောက်တွင် လုပ်ဆောင်ရ မည့်သတ်မှတ်ချက်တစ်ခုဖြစ်သော်လည်း ခွင့်ပြုချက်များ ထုတ်ပေးသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအား MEITI သစ်တော အစီရင်ခံစာများထဲတွင် ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ ထိုသတင်းအချက်အလက် သည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မြှင့်တင်ရန်နှင့် မျှတသည့် လုပ်ငန်း အနေအထား ဖော်ထုတ်ရန်အတွက် အဓိကကျသည်။

Sub-contractor များအား MTE က လုပ်ခနှင့်ထေ့ပေးသည့် (compensate) လုပ်ငန်းစဉ်သည် ရှင်းလင်းမှုမရှိသည့်အပြင် သစ် များအား လေလံတင်ခြင်းမရှိဘဲ ဝယ်ယူသူများထံ တိုက်ရိုက် ရောင်းချဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အသုံးပြု သည့်လုပ်ငန်းစဉ် သည်လည်း ရှင်းလင်းမှုမရှိပါ။ ၎င်းကြောင့် လုပ်ခနှင့်ထေ့ပေး သည့် သစ်ပမာဏ အတိုင်းအတာနှင့် အရောင်းများသည် မျှတ သည့်ဈေးကွက်ဈေးနှုန်းများဖြင့် ပြုလုပ် နေခြင်းရှိမရှိတို့ကို အကဲဖြတ်သတ်မှတ်ရန် ခက်ခဲသည်။